

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-12-20

Diarienummer 1334/22

Handläggare

Jacob Throfast, Patrik Jansson

Telefon: 031-368 0148

E-post: jacob.throfast@stadshuset.goteborg.se

Information om arbetet med risk- och sårbarhetsanalys samt kommande plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Information om arbetet med risk- och sårbarhetsanalys samt kommande plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar i enlighet med vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande antecknas.

Ärendet

Risk- och sårbarhetsanalys

I lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) framgår att kommuner ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommuner och regioner ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen respektive regionen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys (2 kap. 1 § LEH).

Överenskommelse om kommunernas krisberedskap som tecknats mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges kommuner och regioner (SKR) preciserar utifrån lagen kommunernas uppgifter för bland annat risk- och sårbarhetsanalys.

Kommunen ska senast den 31 oktober under det första kalenderåret efter ordinarie val till kommunfullmäktige ställa samman och rapportera resultatet av sitt arbete med risk- och sårbarhetsanalys till länsstyrelsen. Rapportering av kommunens risk- och sårbarhetsanalys till länsstyrelsen ska ske enligt vad som anges i MSBFS 2015:5.

Rapporteringen ska innehålla:

1. Beskrivning av kommunen och dess geografiska område.
2. Beskrivning av arbetsprocess och metod.
3. Identifierad samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område.
4. Identifierade kritiska beroenden för kommunens samhällsviktiga verksamhet.
5. Identifierade och analyserade risker för kommunen och kommunens geografiska område.
6. Beskrivning av identifierade sårbarheter och brister i krisberedskap inom kommunen och dess geografiska område.
7. Behov av åtgärder med anledning av risk- och sårbarhetsanalysens resultat.

Stadens arbete med risk- och sårbarhetsanalys

Stadsledningskontoret har en god bild över Göteborgs Stads riskbild och vilka extraordinära händelser som kan inträffa, bland annat utifrån stadens geografiska läge, de verksamheter som finns inom kommunens geografiska område, tidigare inträffade händelser samt utifrån stadens tidigare genomförda risk- och sårbarhetsanalyser.

Stadsledningskontoret har utvecklat metodiken sedan förra risk- och sårbarhetsanalysen som genomfördes 2019. Till skillnad från förra analysomgången där samtliga förvaltningar, bolag och kommunalförbund identifierade vilka risker som skulle kunna inträffa så har stadsledningskontoret denna gång presenterat två risker som de förvaltningar, bolag och kommunalförbund¹ (benämns härnäst endast som förvaltningar och bolag) som bedriver samhällsviktig verksamhet ska analysera sin verksamhet utifrån. Dessa risker är skyfall samt cyberattack. Motiveringen till detta är bland annat att dessa händelser kan ses som extraordinära händelser och är händelser som drabbat flera andra städer/kommuner/aktörer i närtid och riskerar att drabba även Göteborgs Stad vilket kan få stora konsekvenser. Extremväder och IT var dessutom de två högst värderade riskerna och två av totalt sju fokusområden från förra risk- och sårbarhetsanalysen. Den utvecklade metodiken medför en grundligare analys för ovan nämnda risker. Bland annat kommer analysunderlaget för risken för skyfall att utgå från kretslopp och vattens genomförda skyfallskarteringar om var översvämningar beräknas uppstå i staden efter ett skyfall. Förvaltningar och bolag har varit positiva till att alla analyserar sin verksamhet utifrån samma risker. Detta ger en bättre samlad bild över stadens sårbarheter vid dessa händelser. Även möjligheten att samordna och vidta effektiva åtgärder ökar. Förutom de ovan nämnda riskerna ger metodiken och mallen för analysen möjlighet att analysera andra risker som förvaltningar och bolag själva identifierat.

Förutom att analysera de givna scenarierna skyfall och cyberattack ska förvaltningar och bolag även beskriva vilka åtaganden som verksamheterna har att utföra enligt lag, förordning, reglemente med mera, om åtagandet är samhällsviktigt samt ange en acceptabel avbrottsperiod, dvs den tid som åtagandet kan ligga nere utan att det får oacceptabla konsekvenser. Till detta ska de också ange vilka kritiska beroenden som är kopplade till respektive åtagande. Denna analys bedöms även vara en bra grund för arbetet med kontinuitetshantering inom respektive verksamhet då den tydliggör vilka delar av verksamheten som är mest kritiska. Analysen bedöms även kunna ge stöd vid andra typer av samhällsstörningar där prioriteringar mellan verksamheter behöver göras.

Efter att ha analyserat hur verksamheten påverkas av respektive scenario, baserat på de två riskerna, ska förvaltningar och bolag identifiera åtgärder som kan vidtas för att minska sårbarheten och öka förmågan att förebygga, motstå och hantera kriser och extraordinära händelser. Det kan vara åtgärder som förvaltningen/bolaget/kommunalförbundet har mandat och budget för att genomföra men det kan också vara förslag på åtgärder som behöver samordnas av stadsledningskontoret eller till och med lyftas till regional nivå.

Arbetet med de verksamhetsspecifika risk- och sårbarhetsanalyserna påbörjades i oktober 2022. Stadsledningskontoret har informerat och utbildat berörda förvaltningar, bolag och kommunalförbund inför genomförandet av risk- och sårbarhetsanalysen. Samtliga

¹ Räddningstjänstförbundet Storgöteborg

förvaltningar, bolag och kommunalförbund som bedriver samhällsviktig verksamhet² enligt MSB:s definition, ska utifrån stadsledningskontorets metodik och vägledning genomföra en verksamhetsspecifik risk- och sårbarhetsanalys.

Stadsledningskontoret kommer sedan att analysera och sammanställa resultatet av de verksamhetsspecifika risk- och sårbarhetsanalyserna till Göteborgs Stads risk- och sårbarhetsanalys 2023. Utöver de verksamhetsspecifika risk- och sårbarhetsanalyserna kommer information hämtas från andra källor, till exempel demografi och från annan beredskapsplanering samt från räddningstjänstens handlingsprogram för skydd mot olyckor.

Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar

Överenskommelsen om kommunernas krisberedskap som tecknats mellan MSB och SKR preciserar kommunernas uppgifter utifrån lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Av överenskommelsen framgår det att kommunen ska ta fram ett styrdokument som anger övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden. För detta ändamål har Göteborgs Stad tagit fram styrdokumentet *Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023*.

En ny plan för perioden 2024–2027 kommer att tas fram. Resultatet av ovan nämnda risk- och sårbarhetsanalys (främst i form av identifierade åtgärdsbehov som behöver samordnas) kommer att utgöra en del av underlaget till detta styrdokument. En uppföljning av *Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023* kommer att ske under våren 2023. Resultatet av uppföljningen kommer också att vara ett viktigt underlag till den nya planen. Även revisionsrapporter, utvärderingar och statliga utredningar kommer att vara viktiga underlag. Det nya styrdokumentet för 2024–2027 planeras att presenteras för kommunstyrelsen i slutet av kvartal fyra 2023.

Christina Eide

Eva Hessman

Direktör Utveckling av stadens
verksamheter

Stadsdirektör

² Med samhällsviktig verksamhet avses verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet